

CASTELLS CATALANS

Nom del castell: Montclar

Data de construcció: segle XVII

Municipi: Agramunt

Comarca: Urgell

Altitud: 465 m

Coordenades geogràfiques: E 1 2 35.7677,N 41 50 55.85888

Com arribar-hi: el castell està situat dins del mateix nucli urbà.

L'actual castell-palau fou edificat el 1635 (tal com resta exposat en la façana), segurament pels Guimerà, sobre les restes d'una torre romana anterior i restaurat últimament l'any 1970.

La primera notícia de la qual es té constància es remunta a 1194 quan Gombau de Ribelles sol·licita confirmació reial de la donació a Ponç de Cabrera dels drets reservats en la donació que fa Ponç Ramon de Cervera dels castells de la Foradada, d'Artesa, Montsonís i Montclar.

El senyor de Montclar assolí fer presoners amb certa facilitat gràcies a la seva bravura. Una vegada consumada la conquesta de Lleida, els propietaris del castell es van convertir en els colonitzadors de les terres arrabassades als musulmans. Més endavant, el castell va passar a domini dels descendents d'Arnau Mir de Tost, en principi als Cabrera (per matrimoni) ja que la filla petita d'Arnau, Legarda, va casar amb Ponç I vescomte de Girona i senyor de Cabrera.

Durant els anys que van seguir, el seu fill Guerau de Cabrera hereta del seu avi el patrimoni i el comtat d'Urgell. Anys després,

MONTCLAR

Guerau II de Cabrera, que havia ampliat a força de conquesta la seva prosperitat, cedeix als Ribelles els seus dominis gràcies a altres noces, entre una filla seva, Marquesa, i Gombau II de Ribelles.

Amb els Ribelles, Montclar i Montsonís, formen un senyoriu de gran poder i màxima esplendor. La llegenda conta que les batalles que es van dirimir contra els musulmans en les seves proximitats van ser d'una gran duresa.

De la història de Montclar destaca que en el període comprès des del 1200 fins a avui tan sol cinc famílies han estat els seus propietaris: els Cabrera, els Ribelles, els Ponts, els Despujol i des de 1986 els Miguel, el llinatge dels quals prové del Baix Empordà (castells de Palau-sator, Palau-sacosta i Púbol).

Com en la majoria dels castells, alguna cosa els caracteritza els uns dels altres. En el cas de Montclar es pot observar un gran menjador on es van celebrar sopars medievals (encara avui es pot llogar per a reunions), la presó (estaven un temps fins a realitzar el judici i se'ls donava als reus menjar) i les masmorres (no se'ls donava menjar i no sortien mai) i unes ròtules de pedra des d'on podien ser observats. És també interessant la tribuna oberta al costat de la capella des d'on els senyors de la casa podien seguir els oficis sense sortir de casa i barrejar-se amb el poble. Aquest castell va ser declarat monument històric artístic en 1979.

Jordi Gironès
Octubre de 2011

